

15

ŽALIAS

Ekologija Tarša Gamtosauga Atsinaujanti energetika Galerijos

15MIN > AKTUALU > ŽALIAS

Publikuota: 10:46

LIFE programa padės įgyventi Europos žaliąjį kursą

J. Sendžikaitė / Projekto „AlgaeService for LIFE“ metu sukurtas prototipas AS-S.

Šaltinis: 15min

Kovo 16 d. vyko Aplinkos ministerijos ir Aplinkos projektų valdymo agentūros suorganizuota vaizdo konferencija „LIFE programa – aplinkos, klimato ir energetikos iššūkių sprendimui“. Renginio tikslas – iš dalies pristatyti naująją LIFE programą 2021-2027, naują finansavimo sritį - Perėjimas prie švarios energijos (nuo 2021 m. šios srities projektai bus finansuojami pagal LIFE programą), pasidalinti LIFE projektų vykdymo patirtimi.

LIFE programa yra vienintelė ES programa skirta tik aplinkai, gamtos išsaugojimui ir klimato veiksams. Pagal LIFE programą finansuojami projektai, kuriuos vykdo viešos ir privačios įstaigos. LIFE programos tikslas – padėti pereiti prie švarios žiedinės, energiją efektyviai vartojančios, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir klimato kaitos poveikiui atsparios ekonomikos, be kita ko, pereinant prie švarios energijos, saugoti aplinką ir gerinti jos kokybę, stabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ją didinti ir taip prisidėti prie darnaus vystymosi.

2021 metais prasidėjo naujas Europos Sąjungos finansinis laikotarpis, dėl to atnaujinama ir LIFE programa 2021-2027 metams. Dėl naujo periodo finansavimo dokumentų (daugiametės darbo programos, gairių) patvirtinimo Europos Parlamentas balsuos balandžio mėnesio pabaigoje, o įsigalios, kai bus paskelbta Oficialiame leidinyje. Planuojama data – gegužės 4 d. Šiomet LIFE programos kvietimas teikti paraiškas bus paskelbtas vėliau nei įprastai. Planuojama data – gegužės mėnesio pabaigoje.

LIFE programa padės įgyventi Europos žaliąjį kursą.

Niekam ne paslaptis, kad Europa siekia tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu, o Žalioji kursas yra veiksmy gairės šiam tikslui pasiekti. Žalioji kursas yra sudarytas iš daugelio politikos sričių, tokių kaip klimatas, energetika, ekonomika, aplinka, bioįvairovė, žemės ūkis, transportas. Kiekviena sritis turi savo planus, strategijas.

Žalioji kursas numato, kaip skirtingos sritys gali dirbti kartu. Renginio metu Mažųjų ir vidutinių įmonių vykdomosios agentūros (EASME) projektų patarėjas Š. Zableckis pabrėžė, kad „LIFE programa padės įgyventi Europos žaliąjį kursą. Klimato kaita, aplinkos kokybės blogėjimas kelia egzistencinę grėsmę Europos Sąjungai ir pasauliui. Dėl to Europa sieks tapti efektyviai išteklius naudojančiu ir konkurencingą ekonomiką turinčiu žemynu. Šiam tikslui pasiekti reikės transformuoti Europos visuomenę ir ekonomiką, o transformacija turės būti ekonomiškai efektyvi, teisinga ir socialiai subalansuota“.

Norint geriau pažinti LIFE programą, reiktų remtis patyrusių projektų vykdytojų patirtimi. Renginyje dalyvavo net keletas LIFE projektų vykdytojai. Viena iš jų TECOS - Slovėnijos inžinerijos paslaugų centro – atstovė dr. V. Ž. Bogataj. TECOS yra vienas sėkmingiausių artimų rinkai (angl. *close to market*) LIFE projektų pareiškėjų ir vykdytojų Slovėnijoje.

Šis centras LIFE programoje dalyvauja nuo 2015 m. kaip subrangovas, projekto partneris ar koordinatorius. Pasak TECOS taikomosios laboratorijos vadovės dr. V. Ž. Bogataj, „tik per tarpdisciplininę partnerystę ir tarpsektorinę integraciją galima įgyvendinti tikrai sėkmingus projektus, o per juos - tvarių sprendimus ir paklausius produktus“.

Renginio metu slovėnė pristatė žiedinės ekonomikos projektą „LIFE CEPLAFIB“. Šio projekto metu buvo sukurtos naujos perdirbtos medžiagos iš plastiko atliekų ir išmetamų laikraščių popieriaus. Šios gautos kompozicinės medžiagos pasižymi ypatingomis mechaninėmis savybėmis (aukštu elastingumu ir stiprumu). Dėl šių savybių jos gali konkuruoti ar net pakeisti pirminį plastiką. Projekto metu buvo išbandyta apsauginių pakuočių ir stabilių konteinerių gamyba. Taip pat buvo įsitikinta, kad sukurtos specifinės techninės medžiagos yra tinkamos mobilių namelių – karavanų dalims. Projekto „LIFE CEPLAFIB“ metu pritaikius sudėtinės medžiagų rūšis, buvo atvertos naujos galimybės pastatų statybos rinkai (jos gali būti lengvai pritaikomos tiek pastatų vidaus, tiek išorės apdailai).

LIFE projektai sprendžia visai Europos Sąjungai aktualią aplinkosauginę problemą. Projekto „AlgaeService for LIFE“ vadovė J. Koreivienė pabrėžė, kad net 97 proc. Baltijos jūros yra paveikta eutrofikacijos proceso, o ši problema ženkliai prisideda prie klimato kaitos. Mokslininkės nuomone, „be tinkamų pastangų ir inovatyvių sprendimų pasiekti gerą Baltijos jūros kokybę nėra įmanoma“. Akivaizdžiausia eutrofikacijos pasekmė – vandens „žydėjimai“, kuriuos Baltijos jūroje lemia maistinės medžiagos (azotas, fosforas) atkeliaujančios upėmis, o jų esminis šaltinis yra žemės ūkis ir gyvulininkystė. Melsvabakterių biomasė – tai natūralus atsinaujinantis gamtinis išteklius. Projekto „AlgaeService for LIFE“ metu buvo sukurtas prototipas AS-S, specializuotas surinkti makrodumblių biomasę upėse ir ežeruose bei melsvabakterių santalkas ežeruose.

“

Projekto metu buvo sukurtas prototipas AS-S, specializuotas surinkti makrodumblių biomasę upėse ir ežeruose bei melsvabakterių santalkas ežeruose.

”

Surinkta biomasė gali virsti biodujomis, žaliomis trąšomis, kosmetika ir fikocianinu – mėlynuoju pigmentu. Projekto „AlgaeService for LIFE“ metu buvo sukurta „žydinčių“ vandens telkinių registravimo sistema, kuri leidžia sukaupti informaciją ir sukurti duomenų bazę.

Interaktyviame vandens „žydėjimų“ žemėlapyje žymėti pastebėtus vandens telkinių „žydėjimus“ galima visiems.

Įgyvendinant LIFE projektą labai svarbu jį tinkamai viešinti. Specialistai Europos mastu mano, kad suinteresuotų žmonių įtraukimas yra svarbiausias iššūkis sujungiant saugomas teritorijas ekologiniais koridoriais. Tačiau ilgainiui toks darbas būna ne tik geresnės kokybės, bet ir lengviau užtikrina rezultatų ilgaamžiškumą. Pasak projekto „LIFE OSMODERMA“ vadovės Dalios Bastytė-Cseh, „kuo įvairiapusiškiau bus įtrauktos vietinės bendruomenės ir plačioji visuomenė, tuo sėkmingesnis bus Jūsų darbas“.

LIFE reglamento pasiūlymas numato 5,45 mlrd. eurų finansinį paketą 2021-2027 metų laikotarpiui. Pagrindinės nuostatos išlieka tos pačios kaip ir 2014–2020 m. Pasitikrinti, ar Jūsų planuojamas sprendimas gali būti finansuojamas LIFE programos lėšomis galite apsilankydami LIFE gide <http://gidas.lifeprojektai.lt/> arba kreipkitės life@apva.lt.

Plačiau apie lietuvių inicijuotus LIFE projektus galite susipažinti elektroniniame leidinyje „LIFE projektai Lietuvoje“.

Projektą „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ Nr. LIFE14 CAP/LT/000008 finansuoja Europos Sąjungos LIFE programa